

**Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre,
Štefánikova 58, 949 63 Nitra**

Vec: Výročná správa NRC za rok 2015

NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov.

1. Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bolo zriadené Ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky rozhodnutím č. 163/97- A zo dňa 15.1.1997 s účinnosťou od 1. februára 1997.

2. Personálne obsadenie

Ing. Kadlecová Iveta – vedúca NRC
Marta Oborová

3. Platnosť akreditácie 30.9.2014 - 30.09.2019

4. Odborné analýzy

Národné referenčné centrum s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky zabezpečovalo v zmysle schváleného štatútu v referenčnom období v roku 2015 nasledovné ciele :

- analýzu a vyhodnotenie vzoriek odobratých v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru,
- analýzu a vyhodnotenie vzoriek na základe požiadaviek fyzických a právnických osôb,
- analýzu a vyhodnotenie vzoriek na základe podnetov a sťažností osôb.

5. Metodická a konzultačná činnosť

NRC zabezpečuje:

- a/ odber a analýzu vzoriek ovzdušia na prítomnosť anorganických vláknitých častíc (azbestové vlákna, umelé minerálne vlákna) vo vnútornom prostredí budov a pracovnom prostredí, rastovacím elektrónovým mikroskopom (REM) a energiovodisperzným spektrometrom (EDXA)
- b/ odber a analýzu vzoriek pevného materiálu na prítomnosť anorganických vláknitých častíc
- c/ odber a analýza vzoriek sa riadi podľa ŠPP3/Pr-2, ŠPP3/Pr 2a, ŠPP3/Pr-2b
- d/konzultačnú činnosť (telefonicky, elektronicky alebo v písomnej forme) pre fyzické a právnické osoby o problematike ochrany zdravia pred pôsobením anorganických vláknitých častíc na zdravie ľudí
- e/usmerňuje odborných pracovníkov RÚVZ v Slovenskej republike o problematike správneho odberu vzoriek ovzdušia
- f/ v prípade vzoriek štátneho zdravotného dozoru neodkladne informuje príslušné RÚVZ o výsledkoch merania
- g/ poskytuje informácie o zdravotných účinkoch vláknitých prachov pre pracovníkov RÚVZ, odbornú verejnosť a laickú verejnosť
- h/pre laickú verejnosť poskytuje poradenstvo o spôsoboch ochrany pred azbestom zabudovanom v stavbách, o správnych pracovných postupoch pri ich sanácii a pri odstraňovaní azbestových materiálov zo stavieb. Informuje ich o organizáciách oprávnených na prácu s azbestovými materiálmi.

6. Činnosť NRC za rok 2015

V roku 2015 bolo metódou elektrónovej mikroskopie vyšetrených celkovo 338 vzoriek. Z tohto počtu bolo 258 vzoriek vo vnútornom prostredí budov, 69 vzoriek pevného materiálu a 12 vzoriek s obsahom umelých minerálnych vlákien v pracovnom prostredí . Celkový počet analýz bol 374. Za rok 2015 bolo vyšetrených 319 vzoriek platených služieb. V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vyšetrených 19 vzoriek. Naše oddelenie v roku 2015 odobralo 140 vzoriek ovzdušia vo vnútornom prostredí budov, zúčastnilo sa na meraní čistoty ovzdušia v AE Mochovce, AE Jaslovské Bohunice.

Tab.č.1: Činnosť NRC za rok 2015

Počet vzoriek	Počet analýz	Platené služby	ŠZD	Pevný materiál	Odber RÚVZ NR	Odber iné RÚVZ
338	374	319	19	69	140	198

NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov v RÚVZ Nitra disponuje rastovacím skenovacím elektrónovým mikroskopom (REM) s energiovodisperzným spektrometrom (EDXA) na zisťovanie jednotlivých druhov azbestových a minerálnych vlákien vo voľnom ovzduší, pracovnom prostredí i v pevných materiáloch .V tomto roku je15–ty rok v prevádzke a v dohľadnej dobe bude potrebná zásadná inovácia, popr. doplnenie prístrojového vybavenia zodpovedajúceho úrovni terajších poznatkov. Personálne zloženie je vyhovujúce a zodpovedá kvalifikačným požiadavkám na takýto druh pracoviska.

7. Medzilaboratórne porovnania

Foster Bohemia Praha

8. Školenia a semináre

Martinské dni verejného zdravotníctva, konzultačný deň NRC pre laboratórnu diagnostiku v oblasti ľudského biomonitoringu.

Z nárastu počtu vzoriek za rok 2015 vidieť stúpajúci záujem o odstraňovanie a sanáciu azbestových materiálov v zmysle platnej legislatívy, čomu napomáha aj činnosť NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov.

V Nitre dňa 31.12.2015

Ing. Kadlecová Iveta
vedúca NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov